

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ «УжНУ», ректор
_____ проф. Володимир СМОЛАНКА
_____ 2024 р.

ПРОГРАМА

вступного іспиту із спеціальності
для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії
за спеціальністю 231 Соціальна робота
(на основі здобутого освітнього ступеня «магістр», освітньо-
кваліфікаційного рівня «спеціаліст»)

РОЗРОБЛЕНО
Предметною комісією
із спеціальності
231 Соціальна робота
проф. Повідайчик О.С.
доц. Попович А.М.
доц. Жиленко Р.В.
доц. Кацьора О.В.
доц. Джуган Р.І.

Голова комісії
_____ Повідайчик О.С.

Ужгород – 2024

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо-наукової програми (ОНП) підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії» зі спеціальності 231 Соціальна робота. Прийом абітурієнтів, які здобули освітній ступінь «Магістр» чи «Спеціаліст» для здобуття ОС «Доктор філософії» зі спеціальності 231 Соціальна робота проводиться за результатами фахового вступного випробування у формі усного іспиту, вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) та презентації дослідницьких пропозицій.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня готовності вступників до здобуття ОС «Доктор філософії» за спеціальністю 231 Соціальна робота, необхідного для оволодіння компетентностями, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін нормативної та варіативної частин освітньо-наукової програми для підготовки за ОС «Доктор філософії» спеціальності 231 Соціальна робота, а також практичної частини, яка передбачає підготовку та захист дисертації, абітурієнти повинні володіти здібностями до опанування знаннями, уміннями і навичками в галузі соціальної роботи і їх практичного використання у процесі здійснення наукового дослідження. Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма охоплює основну проблематику освітніх компонентів, які дозволяють перевірити і оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок, які є базовими для подальшого опанування освітньо-наукової програми спеціальності 231 Соціальна робота.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН. З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Менеджмент соціальної роботи в громаді.
2. Методологія наукових досліджень у соціальній роботі.
3. Управління соціальними проектами та програмами.
4. Інновації в соціальній роботі.
5. Дослідницький семінар.
6. Посередництво і медіація в соціальній роботі.
7. Моніторинг і оцінювання в соціальній роботі.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Менеджмент соціальної роботи в громаді

Тема 1. Реформи децентралізації: передумови та сутність

Передреформні 2000 – 2013 роки: місцеве самоврядування, інтелектуальна еліта і громадянське суспільство як провідники реформи децентралізації в Україні. Реформа децентралізації як складова частина проектів програм і стратегій системних реформ (модернізації) в Україні.

Тема 2. Реформування соціальних послуг

Надавачі соціальних послуг у громадах. ЗУ «Про соціальні послуги». Постанова КМУ «Про організацію надання соціальних послуг». Постанова КМУ «Деякі питання надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення».

Тема 3. Соціальне управління та організація менеджменту соціальної роботи у громадах

Соціальне управління: класифікація, види та форми. Сучасні підходи до менеджменту. Поняття і структура організацій у менеджменті соціальної роботи. Різновиди організацій соціальної сфери. Особливості внутрішнього та зовнішнього середовища організації. Менеджерський цикл у менеджменті соціальної роботи.

Тема 4. Система управління соціальною роботою

Інформаційне забезпечення менеджменту соціальної роботи. Управлінське рішення, облік та контроль у системі менеджменту соціальної роботи. Менеджмент соціальної роботи як інструмент соціальної політики (державної, регіональної, місцевої). Програма як вид менеджерського рішення у менеджменті соціальної роботи. Соціальне проектування у менеджменті соціальної роботи. Моделювання в діяльності служб соціальної сфери

Тема 5. Супервізія та консультування в менеджменті соціальної роботи

Управління конфліктами та стресами у менеджменті соціальної роботи. Суть феномену професійного "вигорання" фахівців соціальної роботи. Супервізія та консультування як технології менеджменту соціальної роботи. Особливості управлінської праці у менеджменті соціальної роботи. Основні ролі менеджерів соціальної роботи та вимоги до їх професійної діяльності. Мотиви до зайняття менеджерських посад.

Тема 6. Нормативно-правове забезпечення фахівця соціальної роботи у громаді

Державні стандарти соціальних послуг: денного догляду, паліативного догляду, стандарт соціальної послуги соціальної інтеграції випускників інтернатних закладів (установ), соціальної послуги консультування, соціальної послуги кризового та екстреного втручання, соціальної послуги посередництва (медіації), послуги представництва інтересів, стандарт соціальної адаптації, соціальної послуги профілактики, соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського

підкування, соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах.

Методологія наукових досліджень у соціальній роботі

Тема 1. Наука – соціально значуща сфера людської діяльності. Поняття і зміст науки, проблема класифікації наук. Критерії науковості. Функції наукового знання. Наукове дослідження як форма розвитку науки. Основні категорії наукового дослідження (науковий напрям, проблема і тема; логіка наукового дослідження, гіпотеза, способи доведення). Види наукових досліджень: фундаментальні, прикладні, розробки.

Тема 2. Історико-філософський аналіз методів і моделей наукового пізнання. Передумови виникнення науки. Основні етапи розвитку науки зі своїми зразками (парадигмами) її розвитку. Особливості класичної науки. Революція в природознавстві в кінці XIX – початку XX ст. і формування неklasичної науки. Постнеklasична наука як прояв постмодерну. Історія становлення української науки. Сучасні наукові пріоритети України. Кумулятивна модель розвитку науки. Діалектико-матеріалістична модель розвитку науки. Проблема росту знань у К. Поппера. Концепція розвитку знань Т. Куна. Науково-дослідна програма І. Лакатоса. Методологічний «анархізм» П. Фейєрабенда. Еволюційна модель розвитку науки С. Тулміна. Загальні закономірності розвитку науки

Тема 3. Управління науковою діяльністю в Україні. Державна система організації і управління науковими дослідженнями в Україні: керівні органи та наукові установи. Наукові товариства та їх роль в розвитку науки і популяризації наукових знань. Студентські наукові товариства, їх організація і діяльність. Національна Академія наук – головний науковий центр України. Вимоги до наукового працівника. Наукові ступені і вчені звання в Україні. Порядок присудження наукових ступенів і вчених звань. Форми підготовки наукових працівників. Особливості та підходи до атестації наукових працівників в Україні і за рубежом.

Тема 4. Методологічні засади науково-дослідницької діяльності у соціальній роботі. Загальні відомості про наукове пізнання. Суб'єкти й об'єкти пізнання. Взаємозв'язок пізнання і практики. Рівні пізнання: чуттєвий і раціональний, емпіричний і теоретичний. Методи емпіричного дослідження: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Методи теоретичного дослідження: ідеалізація, формалізація, логічні та історичні методи. Методи, що можуть бути застосовані на емпіричному й теоретичному рівнях: абстрагування, аналіз і синтез, індукція й дедукція, моделювання. Системний підхід і системний аналіз. Моделі у науковому дослідженні.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукової роботи. Загальні відомості про інформацію. Роль інформації у науковій діяльності. Друковані носії інформації. Носії і засоби поширення інформації на основі комп'ютерної техніки. Типологія наукової інформації та основні види видань. Особливості вторинної інформації та її пошук. Призначення та види бібліотек. Методика

пошуку першоджерел. Оформлення результатів інформаційного пошуку. Систематизація і письмовий виклад опрацьованих матеріалів. Оформлення результатів опрацювання першоджерел: складання виписок, анотацій, конспектів.

Тема 6. Обробка та оформлення результатів дослідження. Форми узагальнення результатів наукових досліджень. Вимоги до їх змісту та оформлення. Методи зведення й обробки результатів експериментальних досліджень. Складання списку літературних джерел. Вимоги до оформлення наукових праць. Письмове оформлення наукової праці. Правильність застосування наукової термінології. Цитування у тексті наукової праці. Види посилань на використані літературні джерела. Завершення і представлення результатів наукового дослідження. Вибір форми представлення результатів наукового дослідження. Показники оцінювання результативності проведеного дослідження. Рецензування завершеної наукової роботи. Підготовка до захисту та захист наукової роботи.

Управління соціальними проектами та програмами

Тема 1. Поняття соціального проекту. Поняття соціального проектування. Типологія соціальних проектів. Життєвий цикл проекту. Основні етапи розробки соціального проекту.

Тема 2. Обґрунтування соціального проекту. Визначення та обґрунтування соціальних потреб, на задоволення яких спрямований соціальний проект. Визначення та опис території реалізації проекту. Визначення та опис цільової групи соціального проекту. Обґрунтування актуальності соціального проекту.

Тема 3. Ключові розділи соціального проекту. Визначення мети та завдань соціального проекту. Очікувані результати соціального проекту. Визначення та опис діяльності соціального проекту. Визначення якісних та кількісних індикаторів соціального проекту. Визначення основних результатів проекту, опис його короткотермінового та довготермінового впливу на цільову групу.

Тема 4. Менеджмент соціального проекту. Складання плану реалізації соціального проекту. Залучення цільової групи до розробки та реалізації соціального проекту. Залученні людських ресурсів до реалізації соціального проекту. Залучення зовнішніх експертів до реалізації соціального проекту. Залучення волонтерів до реалізації соціального проекту.

Тема 5. Бюджет соціального проекту. Поняття бюджету соціального проекту. Основні вимоги до бюджету соціального проекту. Основні складові частини бюджету соціального проекту. Співфінансування у соціальному проекті (у грошовому та натуральному вигляді).

Інновації в соціальній роботі

Тема 1. Поняття, джерела, класифікаційні ознаки та види соціальних інновацій. Сутність понять «інновація», «соціальна інновація». Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності. Джерела інновацій у соціальній роботі. Держава як суб'єкт управління інноваціями у соціальній роботі. Перспективні напрями інноваційної діяльності згідно «Стратегії реформування системи надання соціальних послуг» та Закону України «Про соціальні послуги». Класифікаційні ознаки та види соціальних інновацій. Загальні характеристики інновацій. Вимоги до управлінських рішень у сфері інновацій. Технології забезпечення нововведень.

Тема 2. Складові інноваційного процесу (циклу). Поняття інноваційного процесу. Генерація та пошук інноваційних ідей. Розробка, макетування та апробація ідей. Оцінка і поширення інновацій. Вивчення та еволюція інновацій. Залежність інноваційного циклу від об'єктивних і суб'єктивних факторів. Програми соціально-психологічного забезпечення інновацій. Інноватори та механізми стимулювання інновацій.

Тема 3. Реформа деінституціалізації. Зміст понять «інституціалізація», «деінституціалізація». Особливості процесу інституціалізації. Базові принципи деінституціалізації. Основні категорії клієнтів, яких торкнулася деінституціалізація. Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки.

Тема 4. Запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя. Інститут помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя. Мета реалізації експериментального проекту. Відбір кандидатів у помічники ветерана. Організація функціонування та завдання сервісного офісу у справах ветеранів. Застосування методу «рівний – рівному» у соціальній роботі з ветеранами.

Дослідницький семінар

Тема 1. Концептуальні основи дослідження в соціальній роботі. Загальні теоретико-методологічні підходи до організації дослідження в соціальній роботі. Базові елементи дослідження в соціальних науках. Цінності та етичні аспекти в процесі соціального дослідження.

Тема 2. Кількісні методи збирання інформації в соціальній роботі. Вимірювання соціальних явищ і процесів. Використання анкетування в соціальній роботі. Опитування та його різновиди.

Тема 3. Якісні методи збирання інформації в соціальній роботі. Поняття польового дослідження в соціальній роботі. Різновиди спостереження. Етичні аспекти проведення спостереження. Використання дослідження одного випадку в соціальній роботі.

Тема 4. Організація та проведення польового дослідження в соціальній роботі. Вибір теми та місця проведення польового дослідження.

Проведення польового етапу дослідження. Фіксація та аналіз результатів польового дослідження.

Тема 5. Аналіз та використання результатів дослідження в соціальній роботі. Поняття аналізу даних. Одномірний аналіз даних дослідження. Багатомірний аналіз даних. Графічне відображення результатів дослідження. Використання результатів дослідження в соціальній роботі.

Посередництво і медіація в соціальній роботі

Тема 1. Основи поняття і категорії конфліктології.

Причини та механізми виникнення конфліктів. Позитивний та негативний вплив конфлікту. Типові причини конфліктів. Класифікація конфліктів. Типологія соціальних конфліктів. Динаміка конфлікту. Ескалація конфлікту за Ф. Глазлом. Психологічний вплив конфлікту на громаду.

Тема 2. Аналіз конфлікту. Підходи до аналізу конфліктів. «Історична» карта. «Фотографія конфлікту». Картографія конфлікту Корнеліуса-Фейра. Позиції, інтереси та потреби - співвідношення та місце у громаді. Характеристика драбини конфлікту у громаді. Визначення та опис позицій та інтересів сторін конфлікту.

Тема 3. Загальні положення про медіацію. Історія розвитку інституту медіації. Поняття медіації. Види медіації. Принципи медіації. Сфера застосування медіації. Правове регулювання медіації.

Тема 4. Особливості процедури медіації у громаді. Початок процедури медіації. Етапи медіаційної процедури. Проведення процедури медіації. Припинення процедури медіації. Договори за результатами медіації

Тема 5. Особа медіатора: правові та психологічні аспекти. Вимоги щодо набуття статусу медіатора. Права медіатора. Обов'язки медіатора. Відповідальність медіатора. Психологічні особливості особистості медіатора. Психологічні аспекти посередницької діяльності. Комунікативні навички (активне слухання, перефразування, резюмування, запитання, розвиток ідеї, нейтральна мова). Нейтральність. Безоцінюваність. Ведення процедури.

Моніторинг і оцінювання в соціальній роботі

Тема 1. Теоретичні основи та нормативно-правове регулювання моніторингу та оцінювання (МтО). Поняття моніторингу та оцінювання. Предмет, суб'єкти, мета і завдання МтО. Принципи проведення МтО. Повноваження органів соціального захисту населення щодо МтО (ЗУ «Про соціальні послуги»). Права та обов'язки отримувачів і надавачів соціальних послуг щодо МтО (ЗУ «Про соціальні послуги»). МтО у повноваженнях працівників, що здійснюють соціальну роботу (ЗУ «Про соціальні послуги»). Регулювання МтО державними стандартами надання соціальних послуг. Компетенції фахівців соціальної роботи щодо здійснення МтО згідно професійного стандарту.

Тема 2. Порядок проведення моніторингу та оцінювання. Сутність моніторингу. Порядок проведення моніторингу: етапи проведення; використання даних для проведення моніторингу; збір даних моніторингу; оприлюднення результатів. Контроль/моніторинг за дотриманням вимог законодавства. Процедура оцінювання: загальна характеристика. Види оцінювання. Цільовий, часовий та суб'єктний параметри оцінювання. Восьмиетапна модель оцінювання.

Тема 3. Оцінка потреб сім'ї/особи та громади у соціальних послугах. Підстави для здійснення оцінки потреб сім'ї/особи у соціальних послугах. Оцінка потреб як складова ведення випадку. Документування оцінки потреб сім'ї/особи у соціальних послугах. Циклічний процесу оцінки потреб. Методи оцінювання потреб сім'ї/особи у соціальних послугах. Визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах: сутність, суб'єкти, періодичність. Визначення потреб населення у соціальних послугах на середньостроковий і короткостроковий періоди. Використання результатів визначення потреб.

Тема 4. Оцінка якості соціальних послуг. Спрямованість та етапи проведення оцінки якості соціальних послуг. Методи оцінки якості соціальних послуг. Внутрішня і зовнішня оцінки якості соціальних послуг. Узагальнення та проведення аналізу результатів внутрішньої та зовнішньої оцінки якості. Кількісні та якісні показники якості соціальних послуг згідно державних стандартів. Оцінка кількісних показників надання соціальних послуг. Оцінка якісних показників надання соціальних послуг.

Перелік питань

1. Соціальне управління: класифікація, види та форми.
2. Сучасні підходи до менеджменту соціальної роботи у громаді.
3. Поняття і структура організацій у менеджменті соціальної роботи.
4. Менеджерський цикл у менеджменті соціальної роботи у громадах.
5. Управління конфліктами та стресами у менеджменті соціальної роботи.
6. Супервізія та консультування як технології менеджменту соціальної роботи.
7. Особливості управлінської праці у менеджменті соціальної роботи.
8. Основні ролі менеджерів соціальної роботи та вимоги до їх професійної діяльності.
9. Мотиви до зайняття менеджерських посад у громадах.
10. Нормативно-правове забезпечення фахівця соціальної роботи у громаді.
11. Об'єднання зусиль членів громади для підтримки вразливих категорій населення.

12. Мінімізація витрат громади (держави) на боротьбу з наслідками сімейного неблагополуччя через здійснення вчасної профілактичної роботи.
13. Види соціальних послуг та форми їх надання.
14. Напрямки соціальної роботи з людьми похилого віку: соціальне забезпечення, соціальна допомога, догляд, соціальна підтримка вдома.
15. Реформа підтримки ветеранів.
16. Порядок звернення за допомогою. Підстави для відмови у призначенні допомоги та для припинення виплати.
17. Поняття, зміст і функції науки, класифікація наук.
18. Основні категорії наукового дослідження (науковий напрям, проблема і тема; логіка наукового дослідження, гіпотеза, способи доведення).
19. Види наукових досліджень: фундаментальні, прикладні, розробки.
20. Наукові дослідження в сфері соціальної роботи.
21. Управління науковою діяльністю в Україні.
22. Етапи виконання наукового дослідження.
23. Теоретичні методи наукового дослідження.
24. Емпіричні методи наукового дослідження.
25. Інформаційне забезпечення наукової роботи.
26. Форми узагальнення результатів наукових досліджень.
27. Методи зведення й обробки результатів експериментальних досліджень.
28. Вимоги до оформлення наукових праць.
29. Етапи процесу соціального проєктування.
30. Логічно-структурна матриця проєкту та її складові.
31. Процес залучення персоналу до соціального проєкту.
32. Залучення партнерів до соціального проєкту.
33. Фінансовий менеджмент соціального проєкту та його складові.
34. Соціальний аудит проєкту.
35. Поняття, джерела, об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності.
36. Держава як суб'єкт управління інноваціями у соціальній роботі. Сучасні напрями інноваційної діяльності згідно нормативно-правових документів.
37. Складові інноваційного процесу (циклу).
38. Особливості процесів інституціалізації та деінституціалізації у сфері соціальної роботи.
39. Сучасний стан реформування системи інституційного догляду та виховання дітей.
40. Запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя.
41. Застосування методу «рівний – рівному» у соціальній роботі з ветеранами.
42. Процес дослідження в соціальних науках та його основні етапи.
43. Цінності та етичні аспекти в процесі соціального дослідження.
44. Вимірювання соціальних явищ і процесів.

45. Поняття польового дослідження в соціальній роботі.
46. Вибір теми та місця проведення польового дослідження.
47. Використання результатів дослідження в соціальній роботі.
48. Поняття та аналіз конфліктів.
49. Медіація як позасудовий спосіб вирішення конфліктів.
50. Правове регулювання медіації.
51. Процедурні етапи проведення медіації.
52. Правові та психологічні аспекти діяльності медіатора.
53. Комунікативні навички в процесі медіації.
54. Поняття, суб'єкти, мета і завдання моніторингу та оцінювання у соціальній роботі.
55. Повноваження органів/працівників системи соціального захисту населення щодо здійснення моніторингу та оцінювання.
56. Порядок проведення моніторингу. Цільовий, часовий та суб'єктний параметри оцінювання.
57. Оцінка потреб сім'ї/особи у соціальних послугах як складова ведення випадку. Методи оцінювання.
58. Визначення потреб населення громади у соціальних послугах: суб'єкти, періодичність, методи. Використання результатів.
59. Внутрішня і зовнішня оцінки якості соціальних послуг. Процедура звітування.
60. Кількісні та якісні показники якості соціальних послуг згідно державних стандартів, критерії їх оцінки.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Екзаменаційні білети містять питання, зміст яких відповідає переліку, представленому у розділі 3. Кількість білетів: 20 варіантів. Кожен білет містить 3 питання, на які потрібно дати розгорнуту відповідь. Усі білети мають однакову складність і комплексний характер.

Результати фахового вступного випробування оцінюються за 200-бальною шкалою. Максимальна кількість балів за перше питання – 30 балів; друге і третє питання – максимум 35 балів за кожне.

Загальні критерії оцінювання екзаменаційної роботи наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Критерії оцінювання	Кількість балів
Правильні та повні відповіді на кожне з екзаменаційних питань. Твердження чітко аргументовані, свідчать про глибоке розуміння їх суті та змісту, здатність до аналізу й інтерпретації засвоєного	180-200

матеріалу. Володіння професійною лексику, навичками логічного й послідовного викладу інформації.	
Правильні та повні відповіді не менше ніж на 2 екзаменаційні питання або правильні, але недостатньо повні, відповіді на всі 3 питання. Твердження аргументовані, свідчать про достатнє розуміння їх суті та змісту. Часткова термінологічна некоректність.	150-179
Правильна та повна відповідь не менше ніж на одне екзаменаційне питання. Задовільний (частковий, фрагментарний, репродуктивний) рівень засвоєння програмного матеріалу та його осмислення. Термінологічна неграмотність.	120-149
Неправильні або поверхневі відповіді, неусвідомленість і нерозуміння питань. Вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом. Відсутнє володіння професійною лексику.	100-119

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Менеджмент соціальної роботи в громаді

1. Асоціація міст України. 25 років на захисті громад. –К.: Видання ВАОМС «Асоціація міст України», 2017. – 176 с. Електронний режим доступу: <https://www.auc.org.ua>
2. Менеджмент соціальної роботи: навчальний посібник. Ніжин, 2011. 308 с.
3. Менеджмент соціальної роботи: навч. посіб./ Л. А. Колбіна. Одеса, 2017. 406 с.
4. Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01. 2019 року. [URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text)
5. Постанова КМУ «Про організацію надання соціальних послуг» від 1.06.2020 року №587. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF#Text>
6. Постанова КМУ «Деякі питання надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення» від 1.06.2020 р. №450. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2020-%D0%BF#Text>
7. Державний стандарт денного догляду. Наказ Мінсоцполітики від 30.07.2013 р. № 452. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1363-13>
8. Державний стандарт паліативного догляду. Наказ Мінсоцполітики від 29.01.2016 р. № 58. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0247-16>
9. Державний стандарт соціальної послуги соціальної інтеграції випускників інтернатних закладів (установ). Наказ Мінсоцполітики від 26.09.2016 р. № 1067. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1367-16>
10. Державний стандарт соціальної послуги консультування. Наказ Мінсоцполітики від 02.07.2015 р. № 678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-15>
11. Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання. Наказ Мінсоцполітики від 01.07.2016 р. № 716. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0990-16>
12. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації). Наказ Мінсоцполітики від 17.08.2016 р. № 892. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16>
13. Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів. Наказ Мінсоцполітики від 30.12.2015 р. № 1261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-16>
14. Державний стандарт соціальної адаптації. Наказ Мінсоцполітики від 18.05.2015 р. № 514. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0665-15>
15. Державний стандарт соціальної послуги профілактики. Наказ Мінсоцполітики від 10.09.2015 р. № 912. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1155-15>

16. Державний стандарт соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування. Наказ Мінсоцполітики від 11.08.2017 р. № 1307. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1089-17>
17. Державний стандарт соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах. Наказ Мінсоцполітики від 31.03.2016 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-16>

Методологія наукових досліджень у соціальній роботі

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. К.: АБУ, 2002. 480 с.
2. Основи наукових досліджень у соціальній роботі: навч. посіб. / ред. М. М. Букач, Т. С. Попова, Н. В. Клименюк. Миколаїв: ЧДУ ім. П. Могили, 2009. 284 с.
3. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навч. посібн. Вид. 2-е, доп. і перероб. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2004. 208 с.
4. Коломієць В. О. Як виконувати курсову роботу: Метод. посібник для студентів вищих педагог. навч. закладів. К.: Вища школа, 2003. 69 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібн. К.: Кондор, 2003. 192 с.
6. Кушнарєнко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів: Підручн. К.: Вікар, 2003. 328 с.
7. Повідайчик О., Жилєнко Р. Методи досліджень у соціальній роботі. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2018. 162 с.
8. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. К.: Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с.
9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. К.: Слово, 2003. 240 с.

Управління соціальними проєктами та програмами

1. Безпалько О.В. Соціальне проєктування: Навч. посіб. / О. В. Безпалько; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т психології та соц. педагогіки. К., 2010. 127 с.
2. Богоявленська Ю.В.Проектний аналіз. Навч. посіб. К., 2004. 336 с.
3. Кобиляцький Л.С. Управління проєктами: Навч. посіб. К.: МАУП, 2002. 200 с.
4. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проєктами: підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. К., Центр учбової літератури, 2010. 432 с.
5. Посібник з проведення конкурсів проєктів ОГС за державного фінансування (український та міжнародний досвід) / К., Ваїте, 2017. 198 с.
6. Тянь Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проєктами: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 224 с.
7. Соціальна робота: технологічний аспект: Навчальний посібник / За ред. А.Й. Капської. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 352 с.
8. Шендеровський К. Моніторинг в соціальній роботі. К.: Главник, 2006. 144 с.
9. Соціальне планування у місцевих громадах: теорія і практика : метод. реком. / за заг. ред. О. В. Безпалько. К. : Видавничий дім «Калита», 2008. 134 с.
10. Управління проєктами: навчальний посібник / Уклад. Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
11. Фандрайзинг: навч. посіб. К. : Центральноукраїнський регіональний навчальний центр. Партнерство громад фундація «Україна-США» (USAID), 2003. 95 с.

Інновації в соціальній роботі

1. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. Редакція від 31.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
2. Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу:

- Розпорядження КМУ від 9 серпня 2017 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2017-%D1%80#Text>
3. Про реалізацію експериментального проєкту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя. Постанова КМУ від 19 червня 2023 р. № 652. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/652-2023-%D0%BF#Text>
 4. Адаптація ветеранів війни до мирного життя: помічник ветерана /Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/adaptatsiya-veteraniv-viyny-do-myrnoho-zhyttya-pomichnyk-veterana>
 5. Гриценюк Л. Метод «рівний-рівному» у взаємодії учасників груп підтримки та груп взаємодопомоги. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/717762/1.pdf>
 6. Інноваційні соціальні технології / Лукашевич М. П., Мигович І. І. Теорія і методи соціальної роботи. Навч. посіб. 2-ге вид., доп. і випр. К.: МАУП, 2003. 168 с. URL: <https://buklib.net/books/21983/>
 7. Помічник ветерана: дорожня карта для громад, кандидатів та родин Захисників і Захисниць. Опис проєкту. URL: <https://mva.gov.ua/ua/pomichnik-veterana/opis-proyektu>
 8. Реформа деінституціалізації: засади та ключові кроки. Інформаційна брошура/ Міністерство соціальної політики. URL: https://www.msp.gov.ua/files/deinst/buklet_di.pdf

Дослідницький семінар

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження. Київ: Дух і Літера, 2015. 380 с. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bits/tream/handle/123456789/7700/Bogdan_SocResearch.pdf
2. Основи наукових досліджень у соціальній роботі: навч. посіб. / ред. М. М. Букач, Т. С. Попова, Н. В. Клименюк. Миколаїв: ЧДУ ім. П. Могили, 2009. 284 с.
3. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень: Навчально-методичний посібник. Друге вид. доп. і перероб. Рівне: РДГУ: Інститут соціальних досліджень, 2008. 231с.
4. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навч. посібн. Вид. 2-е, доп. і перероб. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2004. 208 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібн. К.: Кондор, 2003. 192 с.
6. Кушнарєнко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів: Підручн. К.: Вікар, 2003. 328 с.
7. Мазурик О. В., Єрескова Т. В., Никифороєнко Н. О. Методологія та методи соціологічних досліджень. Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. 232 с.
8. Паніна Н. Технологія соціологічного дослідження. К.: Наукова думка, 2006. 232 с.
9. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування: підручник. Київ: Києво-Могилянська академія, 2017. 342 с.
10. Повідайчик О., Жиленко Р. Методи досліджень у соціальній роботі. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2018. 162 с.
11. Сучасні методика контент-аналізу: навчальний посібник / За заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К., Іванова В. Київ: Кондор, 2018. 256 с.
12. Якісні дослідження в соціологічних практиках: навчальний посібник / За ред. Н. Костенко, Л. Скоєвої. Київ: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400 с.

Посередництво і медіація в соціальній роботі

1. Андрєєнкова В. Л., Дацко О. В., Лунченко Н. В., Мараховська Т. А. Навчальна програма «Базові навички медіатора в навчальному закладі та громаді».

- забезпечення участі жінок і дітей у розв'язанні конфліктів та миробудуванні»: робочий зошит. К.: ФОП Стеценко В. В. 2016. 31 с.
2. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К.: Знання, 2013. 407 с.
 3. Гірник А. М. Основи конфліктології: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Києво-Могилян. акад., 2010. 222 с. URL: http://pidruchniki.com/15660212/psihologiya/poserednitstvo_konfliktah.
 4. Державний стандарт надання соціальної послуги посередництва (медіації) / ВРУ: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16>
 5. Европейский кодекс поведения для медиаторов. URL: http://www.bassistov.org/code_of_conduct.htm.
 6. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. 2-ге видання / за заг. ред. проф. І.Д. Звереві. Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. 536 с.
 7. Про соціальні послуги: Закон України від 27.04.2022 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
 8. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>
 9. Нескородев С.Н. Конфликтология: учебное пособие. Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2015. 196 с.
 10. Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект. Навч.-метод. Посібник. К.: ФОП Стеценко В. В. 2016. 192 с.

Моніторинг і оцінювання в соціальній роботі

1. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. Редакція від 31.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
2. Порядок здійснення державного контролю/моніторингу за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, соціальних послуг та за дотриманням прав дітей: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2021 р. № 1035. Редакція від 01.01.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1035-2021-%D0%BF#Text>
3. Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 449. Редакція від 18.05.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади у соціальних послугах: наказ Міністерства соціальної політики від 19.04.2023 № 130-Н. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1169-23#Text>
5. Про затвердження форм обліку соціальної роботи з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах: наказ Міністерства соціальної політики України від 13.07.2018 № 1005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0943-18#Text>
6. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги представництва інтересів: наказ Мінсоцполітики від 30.12.2015 № 1261 Редакція від 01.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-16#Text>
7. Про затвердження професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи»: наказ Мінекономіки від 20.06.2020 р. №1179. <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/fahivec-iz-socialnoi-roboti>
8. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні / Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. Харків: ХІСД, 2017. 112с. URL: <https://khisr.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/11/Posibnyk-z-monitorynhu-ta-otsiniuvannia-nadannia-sotsial-nykh-posluh-v-Ukraini.pdf>